

Ο ΚΟΜΗΤΗΣ ΒΙΕΛΑΣ ΑΝΕΥΡΕΘΕΙΣ.

Οἱ κομήται, ὡς γνωστόν, εἶναι σώματα οὐράνια, διαφέροντα τῶν λοιπῶν ἀστρῶν οὐ μόνον κατὰ τὸ σχῆμα ἀλλὰ καὶ κατὰ τῶν κινήσεων αὐτῶν τὰς διευθύνσεις καὶ τὴν ταχύτητα. Ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον τὰ ἀστρα ταῦτα σύγκεινται ἐκ τριῶν μερῶν ἤτοι τῆς οὐράς, τοῦ πυρῆνος, καὶ νεφελοειδοῦς τινος περὶ τὸν πυρῆνα περικαλύμματος· πλὴν εἰς πολλὰ ἐξ αὐτῶν λείπει, ἄλλοτε μὲν ὁ πυρῆν, ἄλλοτε δὲ ἡ οὐρά, καὶ ἄλλοτε τὸ νεφελῶδες περικάλυμμα. Ἡ διεύθυνσις τῆς κινήσεως αὐτῶν δὲν εἶναι ὡς ἡ τῶν λοιπῶν ἀστρῶν. Οὗτοι φαίνονται κινούμενοι πρὸς ὅλας τὰς διευθύνσεις ἐν τῷ οὐρανῷ καὶ ἄλλοτε μὲν πλησιάζουσι τόσον πολὺ εἰς ἡμᾶς ὥστε φαίνονται ὅτι μέλλουσι νὰ μᾶς ψαύσωσιν, ἄλλοτε δὲ τόσον ἀπομακρύνονται ὥστε καὶ διὰ τοῦ ἐντελεστάτου τηλεσκοπίου εἶναι ἀδύνατον νὰ φανῶσι. Καί τοι δὲ τὰ οὐράνια ταῦτα σώματα εἶναι πολυπληθέστατα καὶ ἀνήκουσιν ἅπαντα, ὅσα μᾶς πλησιάζουσιν, εἰς τὸ ἡμέτερον ἡλιακὸν σύστημα, ἐνεκα ὅμως τῆς ἀπεράντου γραμμῆς, τὴν ὁποίαν ἐν τῷ χωρῷ διαγράφουσι, σπανίως γίνονται ὁρατὰ εἰς ἡμᾶς.

Ἡ ἀμάθεια καὶ ἡ δεισιδαιμονία, ὁ σκοτισμὸς καὶ ἡ ἀγυρτεία, πολλάκις ἐπλήρωσαν τρόμου τὴν οἰκουμένην ἐπὶ τῇ ἐμφανίσει, ἢ ἐμφανίσεως προσδοκίᾳ, ἐνός τῶν σωμάτων τούτων. Ἄν ἀνατρέξωμεν τὴν ἱστορίαν ἀπειρα τούτου θέλομεν ἀπαντήσαι παραδείγματα οὕτω λόγου χάριν, ἐμφανισθέντος κομήτου τινός ἐν ἔτει 837, ὁ βασιλεὺς τῆς Γαλλίας Λουδοβίκος ὁ πρῶτος τόσον ἐτρόμαξεν, ὥστε, διὰ νὰ ἐξευμενίσῃ τὴν ὀργὴν τοῦ οὐρανοῦ, διέταξε νὰ κτισθῶσιν ἐκκλησίαι καὶ μοναστήρια, τὰ ὁποῖα ἡ συνειδήσις του τῷ ἔλεγεν ὅτι εἶχε παραμελήσει ἕως τότε. Ὁ ἱστορικὸς Γιββὼν διηγεῖται ὅτι «ἐν τῷ πέμπτῳ» ἔτει τῆς βασιλείας τοῦ Ἰουστινιανοῦ, τὸ 531 μετὰ Χριστόν, κατὰ μῆνα Σεπτέμβριον, κομήτης τις φανεῖς εἰς τὸ δυτικὸν τοῦ οὐρανοῦ μέρος, ἔρριπτε τὰς ἀκτίνας του εἰς τὸ βόρειον. Μετὰ ὀκτῶ ἔτη, τοῦ ἡλίου εὐρισκομένου εἰς τὸν Αἰγόκερον, ἕτερός τις

κομήτης ἐφάνη εἰς τὸν Τοξότην. Τὸ μέγεθος τούτου βαθμηδὸν ἠύξανεν· ἡ κεφαλὴ του ἦτο εἰς τὴν ἀνατολὴν ἢ δὲ οὐρὰ του εἰς τὴν δύσιν καὶ ἦτο ὁρατὸς περὶ τὰς τεσσαράκοντα ἡμέρας. Τὰ ἔθνη, ἅτινα μετ' ἐκπλήξεως ἐθεώρησαν αὐτοὺς, προσεδόκουν ἐκ τῆς ἐπηρείας αὐτῶν πολέμους καὶ δυστυχίας· αἱ δὲ προσδοκίαι αὐταὶ ὑπερεπληρώθησαν.» Καθόσον ὅμως διαδίδονται τῆς ἀληθοῦς παιδείας τὰ φῶτα ἢ τῶν ἀπτῶν τούτων ἐμφάνεισι φέρεται φόβον εἰς ὀλιγωτέρους.

Οἱ ἐπισύροντες τὴν προσοχὴν τοῦ κοινοῦ κομήται εἶναι ὅσοι ἀνευ τηλεσκοπίου γίνονται ὁρατοί. Τοιοῦτους ἀναγράφει πολλοὺς ἡ ἱστορία· κατὰ τὸν αἰῶνά μας ὅμως τέσσαρες μόνον ἐφάνησαν, ἦτοι τὸ 1811, 1843, 1858 καὶ 1861. Ἐκ τῶν κομητῶν τούτων τινὲς λέγονται τόσον λαμπροὶ ὥστε καὶ ἐν καιρῷ ἡμέρας ἐφαίνοντο. Πλὴν ἐκτός αὐτῶν ὑπάρχουσι καὶ ἄλλοι, ἀόρατοι μὲν διὰ γυμνῶν ὀφθαλμῶν, φαινόμενοι δὲ διὰ τῶν τηλεσκοπίων. Ἐκ τῶν τελευταίων τούτων οἱ ἀστρονόμοι βλέπουσι πολὺ συχνὰ καὶ δὲν παρέργεται ἔτος χωρὶς νὰ σημειώσωσι δύο ἢ τρεῖς τοῦλάχιστον.

Ὁ δρόμος τὸν ὁποῖον οἱ πλεῖστοι τῶν κομητῶν διατρέχουσιν, οὔτε προσδιωρίσθη οὔτε ὑπάρχει· ἐλπὶς ὅτι ταχέως θέλει προσδιορισθῆ, καθότι ἀφοῦ οὗτοι πλησιάζουσι τὸν ἥλιον παρακάμπτουσι λαμβάνοντες διεύθυνσιν ἣτις δεικνύει ὅτι ἡ οὐδέποτε θέλουσιν ἐπανέλθῃ πλέον ἢ, ἂν ἐπανέλθωσι, τοῦτο θέλει γείνει μετὰ παρέλευσιν χιλιάδων ἢ ἑκατοντάδων ἐτῶν. Τινῶν ὅμως ἐκ τῶν μικρῶν κομητῶν, ἦτοι τῶν διὰ τηλεσκοπίου μόνον φαινομένων, ὁ δρόμος ἤδη προσδιωρίσθη. Εἷς δὲ ἐκ τούτων εἶναι καὶ ὁ λεγόμενος Βιέλας, ὅστις ἐνομιζέτο ἀπολεσθεῖς, καὶ περὶ τοῦ ὁποίου ἐγένετο ἐσχάτως πολὺς λόγος, ὡς ἀνευρεθέντος, καὶ ὡς αἰτίου τῆς κατὰ τὸν παρελθόντα Νοέμβριον ἐκτάκτου ἐμμανίσεως πολυπληθῶν μετεώρων.

Ὁ κομήτης αὗτος, φέρων τὸ ὄνομα τοῦ κατὰ τὸ 1826 ἀνακαλύψαντος αὐτὸν ἀστριακοῦ ἀξιωματικοῦ, πλέον ἢ ἄπαξ ἔδωκε

κεν άφορμήν εις λόγους. Καί πρώτον ελέγετο τό 1832 ότι, έπειδή ό δρόμος αυτού διεσταυροῦτο μετά του τής Γης (περί τον ήλιον), έμελλε κατά τό έτος εκείνο νά συγκρουσθή μετ' αυτής και νά τήν καταστρέψη! ώστε, ώς βλέπομεν, δέν μās εφοβήρισε μόνον μίαν φοράν. Τών άνοήτων όμως τά ληρήματα, μολονότι μόνον οί άνόητοι πιστεύουσι, πολλάκις ταράττουσι τήν κοινωνίαν· τό όποιον σημαίνει ότι όλίγοι έχουσι νουν. Ακολούθως έπαρουσιάσθη διπλοῦς ή, ώς λέγουσιν, έδιχοτομήθη υπό τά όμματα των άστρονόμων. Καί τέλος ένφ περιεμένετο νά μās έπισκεφθή τό 1865 έγένετο άφαντος! Πλήν πέρυσι, ότε ήτο ό καιρός καθ' όν, άν δέν έχάνετο, θα εύρίσκετο πλησίον τής γης, εύρέθη πάλιν! και εύρέθη διά τρόπον πολύ άξιοσημειώτου.

Συχνάκις κατά τον αύγουστον και νοέμβριον φαίνονται πολλοί άστέρες διάττοντες, ένίοτε μάλιστα τόσον πολλοί ώστε όμοιάζουσι με βροχήν πύρινον. Η αίτία των μετεώρων τούτων, μή διακρινομένη έντός τής άτμοσφαιρας, ήρχισε νά άποδίδηται εις ύλην τινα, κοσμικήν καλουμένην, άφανή μέν, στρεφομένην δέ περί τον ήλιον, ήτις, κατά τήν περιστροφήν της, συμπιπτούσα μετά τής Γης και έρχομένη εις έπαφήν μετά τής άτμοσφαιρας αυτής, παράγει τά φωτομετέωρα εκείνα. Ακολούθως αί παρατηρήσεις έδεικνυον ότι αί τροχιαί, ήτοι οί δρόμοι, τής κοσμικής εκείνης ύλης συνέπιπτον με τάς τροχιάς των έν τών προσδιορισθέντων κομητών. Τοῦτο έγέννησε τήν ιδέαν ότι σχέσις τις πρέπει νά ύπάρχη μεταξύ των κομητών και των μετεώρων εκείνων. Τήν 15|27 παρελθόντος Νοεμβρίου τόση έγένετο βροχή φωτομετεώρων ώστε εις πολλούς τόπους άστέρες διάττοντες ήριθμήθησαν ανά μυριάδας. Έκ τής ιδέας λοιπόν ότι οί κομηται έχουσι σχέσις με τά φαινόμενα ταῦτα, πολλοί προέλεγον ότι κατά τον νοέμβριον του έτους, καθ' ό ό κομήτης Βιέλας θα πλησιάση τήν γήν, ή των μετεώρων βροχή θα έπήρχετο βραγδαία. Καίτοι δέ ό κομήτης ένομίζετο υπό πολλών ώς καταστραφείς, ό καθηγητής Έρσχελος έφήλκυσε τήν προσοχήν των άστρονόμων εις τήν παρατήρησιν των μετεώρων, τά όποια περί τά τέλη

νοεμβρίου 1872 ή πλησίασις του κομήτου Βιέλα θέλει προξενήση επί τής γης. Τήν 15 λοιπόν νοεμβρίου τά προρηθέντα μετέωρα έφάνησαν, αλλά πολύ ύπερβαίνοντα τάς προσδοκίας των άστρονόμων· ό κομήτης όμως έστάθη άδύνατον δι' όποιουδήποτε τρόπου νά φανή, καιτοι πολύ και πρό πολλού έζητείτο. Έν τούτοις άκριβής προσδιορισμός των σημείων του ουρανού, όπου κατά πρώτον έφάνησαν τά μετέωρα άναφορικώς πρός τους άπλανείς άστέρας, άπέδειξεν ότι ταῦτα έκινούντο επί τής τροχιάς του κομήτου· έπεται λοιπόν ότι άν δέν διήλθομεν δι' αυτού του σώματος του κομήτου, τό όποιον θα μās παρείχε πολύ περισσότερο και λαμπρότερα μετέωρα, διήλθομεν διά μέρος τής ουρας του, ίνα ένθυμηθώμεν, κατά τήν έκφρασιν άστρονόμου δοκίμου, ότι ό καιρός καθ' όν πρέπει νά παύσωμεν ζητούντες αυτόν εισέτι δέν έφθασεν, ώς ούτε νά θεωρούμεν αυτόν ώς όλος δι' όλου άπολεσθέντα κομήτην πρέπει.

Πλήν ένφ οί τής Ευρώπης άστρονόμο άπεδείκνυον τήν σχέσις των μετεώρων και του κομήτου, γερμανός τις άστρονόμος, ό Δ. Κληγκέρφους, έσκέφθη ότι, άν πράγματι ή γή διήλθε διά του κομήτου, τό μέρος του ουρανού πρός ό οὔτος διευθύνεται, έδεικνύετο διά των μετεώρων, καιτοι ουδέποτε έως τώρα οί άστρονόμοι μετεχειρίσθησαν τρόπον παρόμοιον. Υπολογίσας λοιπόν τήν θέσιν του ουρανού θόλου όπου ό κομήτης έπρεπε κατά τά μετέωρα νά διευθύνεται, και εύρών σημείον τι του νοτίου ήμισφαιρίου, άόρατον από τά μέρη μας, δέν έχασε καιρόν, άλλ' έπεμφεν εις Μαδράς, πρός τον άστρονόμον τής κυβερνήσεως Κ. Πόγσωνα, τό έξής τηλεγράφημα. «Ο Βιέλας ήγγισε τήν Γήν τήν 15|27 Ζήτησον παρά τό 0 του Κενταύρου.» Το τηλεγράφημα τοῦτο, πεμφθέν διά Ρωσίας τήν 18|30 νοεμβρίου έλήφθη εις Μαδράς μίαν ώραν και 35 λεπτά ύστερώτερον. Το 0 του Κενταύρου ήρχετο ύπερ τον όρίζοντα όλίγον πρό τής ανατολής του ήλιου· τήν έπομένην λοιπόν αύγήν ό άστρονόμος ήτο εις τήν θέσιν του, αλλά δυστυχώς ό ουρανός ήτο κεκαλυμμένος από νέφη, ώς έπίσης και τήν ακόλουθον πρωίαν· τήν τρίτην όμως αύγήν, τυχών τής ευκαιρίας και

διευθύνας τό τηλεσκόπιον πρός τήν ύποδειχθείσαν θέσιν, είδον αυτόν εκεί! «Τας δύο έπομένας πρωίας» γράφει ό Κ. Πόγσων πρός τον Βασιλικόν τής Άγγλίας Άστρονόμον, «περιέμενον από τής ανατολής του κομήτου μέχρι τής ανατολής του ήλιου, πλήν νέφη και βροχή δέν μοι επέτρεψαν νά τον ίδω. Πειραθείς όμως και τήν τρίτην επέτυχον όπωςούν. Τήν 17^{ην} 1|4 ώραν (ήτοι τάς 5 1|4 μετά μεσονύκτιον) μικρόν τι άνοιγμα των νεφών μοι επέτρεψε νά εύρω τον Βιέλαν· μολονότι δέ τετράκις μόνον ήδυνήθην νά τον παραθέσω μετ' άνωνώμου τινός άστέρος, έντός τεσσάρων λεπτών παρετήρησα κίνησιν 2' 5", τό όποιον με έπεισε περί τής ταυτότητός του. Έσημείωσα αυτόν ώς «Κυκλικόν· λαμπρόν, έχοντα εύκρινή πυρήνα, άλλ' άνευ ουρας, και όντα 45" κατά τήν διάμετρον.» Καί ταῦτα έν ώρα ισχυροῦ πρωϊνου φωτός. Τήν ακόλουθον πρωίαν τον παρετήρησα πολύ καλλίτερον· έποίησα έπτά παραθέσεις μετ' άλλου τινός άνωνώμου άστέρος, δύο μεθ' ενός έκ των κοινών έν τῷ καταλόγω Μαδράς άστέρων· και δύο μετά του 7734 Τάυλορ.» Τήν φοράν ταύτην, έπιφέρει, είδον αυτόν μεγαλύτερον, μετά λαμπροῦ πυρήνος και μετ' άμυδράς αλλά καλώς διακεκριμένης ουρας.

Άστρονομικώς τό συμβάν τοῦτο είναι πρωτοφανές και άξιοθαύμαστον, καιτοι ουδεις δύναται νά βεβαιώση ότι ουδέποτε άλλοτε συνέβη. Κοινωνικώς όμως είναι διδακτικώτατον. Ας μάθωσι λοιπόν εμπράκτως όσοι διά του φόβου αυτών κηρύττουσιν ότι ουδεμίαν πίστιν εις τήν Πρόνοιαν του Πανσόφου Δημιουργου έχουσιν, ας μάθωσιν ότι «ή μέν επίνοια του ανθρώπου έπισφαλής,» οί δέ λόγοι του Χριστου. «Περί δέ τής ήμέρας εκείνης και τής ώρας ουδεις οϊδεν, ουδέ οί άγγελοι των ουρανών, ει μή ό Πατήρ μου μόνος.» είναι λόγοι αυτού του στόματος τής Άληθείας.

ΕΞΑΓΩΓΗ ΤΗΣ ΜΕΤΑΞΗΣ.

Διαλαβόντες έν όλίγοις τά περί τής μεταφοράς του μεταξοσκώληκος έκ Σινικής υπό των δύο μοναχών, επί τής βασιλείας του Ίουστινιανου, και τους χρόνους τής εις Ευρώπην μετακομίσεώς του, ήδη προσθέτο-

μέν τινα περί τής έκ των βομβυκίων (κουκουλιών) έξαγωγής τής μετάξης.

Αφού οί μεταξοσκώληκες, αλλάξαντες και τό τελευταίον αυτών υποκάμισον, ώς κοινώς λέγεται, έλθωσιν εις τήν πλήρη αυτών ανάπτυξιν, παύουσι πλέον τρώγοντες και άνερχόμενοι εις κλαδία, (φρύγανα) αρχίζουσι νά έξάγωσιν έκ δύο όπών, εύρισκομένων εις τήν ουράν των, λεπτά πεπλατισμένα νήματα. Η ύλη, έξής άποτελοῦνται τά νήματα εκείνα, είναι ρευστή ή μάλλον κολλώδης, πλήν άμέσως στεγνώουσα γίνεται στερεά και άδιάλυτος. Τά έκ των δύο όπών λοιπόν έξερχόμενα δύο νήματα, έπειδή τήν στιγμήν καθ' ήν έξέρχονται είναι άκόμη κολλώδη, έρχόμενα εις έπαφήν, συγκολλώνται και άποτελοῦσιν έν μόνον νήμα, τό όποιον άμέσως ξηραινόμενον χάνει πλέον τήν δύναμιν νά κολλάται μετ' άλλου άδιασπάστως. Τοῦτο άν δέν έγίνετο θα ήτο άδύνατος ή έκ των βομβυκίων έξαγωγή τής μετάξης.

Ο τρόπος δι' οὔ τό ζωύφιον κατασκευάζει τό βομβυκίον του συνίσταται εις τό νά διευθετη τό έξ αυτού έξερχόμενον νήμα εις τρόπον ώστε νά σχηματίζωνται μικρά σχήματα όμοια με τό σημείον δ. Αφού δέ επί όκτώ περίπου ήμέρας οὔτω πως έργασθη, τότε πλησιάζει εις τήν τελευταίαν αυτού μεταμόρφωσιν, καθότι μετά τινας ήμέρας, τρυπών τό βομβυκίον του, έξέρχεται ώς χρυσαλς, όποτε μηδέν τρώγει αλλά μόνον εις συζυγικήν ένωσιν έρχομένη, γεννά πληθος ώων και μετά δύο ή τρεις ήμέρας άποθνήσκει. Πλήν έπειδή ή εις τά βομβυκία γενομένη όπήν κόπτει εις άπειροπληθή μικρά τεμάχια τά έξ οὔ συνίστανται πολύτιμον νήμα,, έπεται ότι, διά νά έξαχθη μέταξα, δέν πρέπει νά τρυπώνται. Πρός τον σκοπόν τοῦτον λοιπόν αφού χωρισθώσι τά δι' ώά προωρισμένα βομβυκία, έντός τῶν έπιλοίπων φονεύεται ό σκώληξ, είτε διά θερμοῦ άέρος, είτε δι' άλλου τινός τρόπου. Τοῦτο όμως άπαιτεϊ άκριβή γνώσιν τής ώρας καθ' ήν πρέπει νά φονευθη τό ζωύφιον, διότι άν φονευθη πρό τής ώρας του θέλει προσγίνει οὔ μόνον άπώλεια μετάξης, αλλά και χειροτέρευσις τής ποιότητος.

Αφού έντός των βομβυκίων φονευθώσιν οί σκώληκες τότε έρχεται και ό καιρός

της εις μέταξαν μεταποιήσεως των, τὸ ὅποιον συνίσταται εἰς τὸ ἐκτύλιγμα τοῦ εἰς μικρὰ σχήματα 8 διευθετηθέντος ὑπὸ τοῦ ζωύφιου νήματος. Ἡρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον ἐπενοήθησαν μηχαναὶ διάφοροι. Εἰς ἐκ τῶν ἀπλουστέρων τρόπων εἶναι καὶ ὁ εἰς τὰ μέρη μας ἐν χρήσει ἐπειδὴ ὅμως εἰς ἄλλους τόπους, ὡς λόγου χάριν, εἰς Ἰταλίαν καὶ Ἰσπανίαν, ἀντὶ τοῦ λέβητος τὸν ὅποιον μεταχειρίζονται ἐδῶ, γίνεται χρῆσις ἀγγείων καὶ μαγγάνων μικροτέρων, εἰς τρόπον ὥστε πᾶσα γυνὴ δύναται εἰς τὴν οἰκίαν της νὰ ἐκτελέσῃ τὴν ἐργασίαν ταύτην, ὡς καὶ πράγματι τὴν ἐκτελεῖ, προσέτι δὲ καὶ ἵνα μὴ περιγράφωμεν πράγματα γνωστὰ παραθέτομεν, ἀντὶ τοῦ ἡμετέρου, τὸν τρόπον, δι' οὗ αἱ γυναῖκες τῆς ἐν Ἰσπανίᾳ Ἀνδαλουσίας ἐξάγουσι τὴν μέταξάν των, ἐραυζόμενοι ἐξ εἰδήμονος περιηγητοῦ. «Κατὰ τὰς θερινὰς ἐσπέρας, λέγει οὗτος πᾶς περιηγητῆς ἀπαντᾷ ὑπὸ τὰ δένδρα διαφόρους γυναικας, νέας τε καὶ προβεβηκυίας. Ἐκάστη αὐτῶν ἔχει παρ' ἑαυτῇ ἕθεν μὲν ἀγγεῖον πλήρες ὕδατος, τὸ ὅποιον δι' ὀλίγων ἀνθράκων διατηρεῖ πάντοτε ἀρκετὰ θερμὸν, ἕθεν δὲ τροχὸν ἢ μάγγανον, τὸν ὅποιον διὰ τῆς ἄλλης χειρὸς της στρέφει. Τὸ ἀγγεῖον καὶ ὁ τροχὸς ἀποτελοῦσιν ὅλην τὴν μηχανὴν της. Παρὰ τοὺς πόδας της κεῖται κἀνίστρον πλήρες κουκουλίων. Ἐκ τούτων λαμβάνουσα δρᾶκα (φουκτιάν) ῥίπτει ἐντὸς τοῦ ἀγγείου, ἀκολούθως δὲ ταραττει αὐτὰ δι' ἐνὸς κλαδίου ἀφοῦ ἀνασύρει τὸ κλαδίον τὰ ἄκρα τῶν μεταξωτῶν νημάτων εὐρίσκονται προσκεκολλημένα ἐπ' αὐτοῦ. Ἐκ τῶν ἄκρων ἐκείνων λαμβάνουσα ὅσα θέλει νὰ συνθέσῃ ἀρχίζει τὸ τύλιγμα. Ὁ τρόπος οὗτος λίαν ἀνάλογος μὲ τὸν παρ' ἡμῖν εἶναι, ὡς πᾶς τις βλέπει, καὶ ἀπλούστερος καὶ εὐκολώτερος.

Συνήθως ἡ μέταξα συνθέεται ἐκ τριῶν ἢ τεσσάρων νημάτων. Πλείονα τούτων καθιστῶσιν αὐτὴν πολὺ χονδρὴν ὡς καὶ ἡ ἐκ δύο μόνον συνισταμένη εἶναι πολὺ λεπτή. Ἐννοεῖται δὲ ὅτι ἐξ ὄσων νημάτων ἀρχίσει τις διὰ τοσούτων πρέπει καὶ νὰ τελειώσῃ, καθότι ἄλλως ἢ μέταξα ἄλλοῦ μὲν θὰ εἶναι χονδρὴ ἄλλοῦ δὲ λεπτή. Ὁ τρόπος δὲ δι' οὗ τὰ νήματα ταῦτα προσ-

κολλώμενα συνεννοῦνται εἶναι ἐν ἐκ τῶν ἀπειρῶν θαυμασίων, τὰ ὅποια πᾶς παρατηρητῆς ἀνακαλύπτει ἐν τῇ τάξει τῆς ὀσσεως. Ἡ μέταξα, ὡς καὶ ἀνωτέρω εἶδομεν, ὅταν ἐξέρχεται ἐκ τῶν δύο ὀσων παρὰ τὴν οὐρὰν τοῦ ζωύφιου, εἶναι εἰς κολλώδη κατάστασιν, ἀμέσως ὅμως χάνει τὴν ιδιότητά της ταύτην καὶ δὲν συγχωλεῖται πλέον. Τοιοῦτόν τι, ἀλλ' εἰς πολὺ ἀσθενέστηρον βαθμὴν, συμβαίνει καὶ ὅταν τὰ κουκούλια εὐρίσκονται ἐντὸς τοῦ θερμοῦ ὕδατος. Ἄν λοιπὸν δύο ἢ περισσότερα νήματα ἐκ δύο ἢ περισσοτέρων βομβυκίων, ἀμαξοχλωσιν τοῦ ὕδατος τεθῶσι τὸ ἐν παρὰ τὸ ἄλλο, ἀμέσως συγχωλεῖται πλὴν καὶ ἀμέσως μετὰ τοῦτο χάνουσι τὴν κολλητικὴν των ιδιότητα, τὸ ὅποιον ἐπιτρέπει νὰ τυλιθῶσιν εἰς τὸν τροχόν. Ἄν δὲν ἔγανον τοσοῦτον ταχέως τὴν κολλητικὴν ταύτην ιδιότητα, ὁ τροχὸς θὰ ἐμπληροῦτο οὐχὶ μετὰξῆς, ἀλλ' ὕλης τινὸς συμπαγοῦς καὶ ἀχρήστου. Ἡ κολλητικὴ αὕτη ιδιότης γίνεται αἰτία τῆς ἐπ' ἀπειρον μηχανήσεως τῶν νημάτων, καθότι, ἀφοῦ τὸ νῆμα κουκουλίου τινὸς τελειώσῃ, ἀρκεῖ εἰς τὸ τέλος ἐκείνου νὰ συναφθῇ ἢ ἀρχῇ ἄλλου νήματος ἄλλου κουκουλίου καὶ ἀμέσως προσκολλῶνται.

Ταύτη ἡ μέθοδος τῆς ἐκ τῶν βομβυκίων ἐξαγωγῆς τῆς μέταξης, ὅτι ἀπαιτεῖ προσοχὴν τινα καὶ ἐπιτηδιότητα οὐδεὶς δύναται νὰ ἀρνηθῇ, πλὴν ἡ πράξις τὸ πᾶν κατορθώνει. Ἡ ἀνακάλυψις τῆς μέταξης ἀποδίδεται ἀπὸ τοὺς Σίνας εἰς τινα αὐτοκράτειραν αὐτῶν Σι-λι-ν-τσι καλουμένην, σύζυγον τοῦ αὐτοκράτορος Χσαγγ-τι, ζώντος κατὰ 2,698 Π. Χρ. Αὕτη, λέγουσιν, εἶναι ἡ πρώτη ἥτις ἔδειξεν εἰς τοὺς ἀνθρώπους ὅτι μέταξα δύναται νὰ ἐξάγῃται ἐκ τῶν βομβυκίων, ἂν ταῦτα βυθισθῶσιν ἐντὸς θερμοῦ ὕδατος. Μετὰ τὸν θάνατόν της ἡ αὐτοκράτειρα αὕτη ἀποθευθεῖσα συγκατεριθμῆθη μετὰ τῶν ἀστέρων τοῦ οὐρανοῦ καὶ ἤδη λάμπει, κατὰ τοὺς Σίνας ἀστρολόγους, εἰς τὸν ἀστερισμὸν τοῦ Σκορπίου.

Σπούδαζε τὸ παρελθὸν ἂν θέλης νὰ ματεύης τὸ μέλλον.

ΖΩΩΝ ΩΦΕΛΙΜΟΤΗΣ.

Πολλάκις ὁ ἄνθρωπος, ἀγνοῶν τὸν λόγον τῆς ἐπὶ τῆς γῆς ὑπάρξεως πολλῶν ὄντων, ἐν ἀπορίᾳ ἐρωτᾷ διατὶ ἐπλάσθησαν; Καὶ ἐν τούτοις οὐδεὶς δύναται νὰ δισχυρισθῇ, ἢ μᾶλλον θὰ ἦτο ἀντικρυς μαυρία ἂν τις δισχυρίζετο ὅτι καὶ τὸ ἐλάχιστον ὑπάρχει ἀνευ λόγου ὥστε οὐδεὶς ὡς πρὸς τοῦτο δύναται νὰ κρύψῃ τὴν ἰδίαν ἀγνοίαν. Πολλῶν ὅμως καὶ ζῶων καὶ φυτῶν διδασθέντες ἤδη τὸν λόγον τῆς ὑπάρξεως οἱ ἄνθρωποι καὶ χρησιμοποιοῦντες αὐτὸν, καρποῦνται ὠφελειῶν ἀνεκτιμήτων. Περὶ τῶν ἐκδουλεύσεων τὰς ὁποίας οἱ τε βόες καὶ ἵπποι καὶ κάμηλοι καὶ πλείστα ἄλλα ζῶα τετράποδα, πτηνὰ ἢ νυκτὰ μᾶς παρέχουσι, περὶ τῶν ὠφελειῶν, ἃς ἐκ πλείστων ὄσων καὶ φυτῶν καὶ δένδρων καὶ ὄρουκτων καρποῦμεθα οὐδὲν λέγομεν ὡς πασιγνώστων· οἱ πάντες γινώσκουσι ὅτι χωρὶς αὐτῶν ἢ ὑπαρξίς μας ἐπὶ τῆς γῆς ταύτης θὰ ἦτο οἰκροτάτη. Πλὴν ἐκ τῶν ἀνωτέρω, ἤτοι τῶν ἀγνοουμένων καὶ τῶν γνωστῶν ὡς πρὸς τὸν πῆξ ὑπάρξεως αὐτῶν λόγον, ὑπάρχουσι καὶ πολλὰ ἄλλα ζῶα καὶ φυτὰ, τῶν ὁποίων ἢ τε ἐκ προλήψεως ἢ παρομοίας τινὸς ἀπάτης, ἀντὶ νὰ γινώσκωμεν αὐτῶν τοὺς λόγους καὶ ἐπομένως νὰ τὰ χρησιμοποιώμεν, ἡμεῖς παραγνωρίζοντες αὐτοὺς τὰ καταστρέφομεν καὶ οὕτως ἀντὶ τῆς ἐξ αὐτῶν ὠφελείας ὑφιστάμεθα ζημίαν ὅστιν οὐδὲ κἂν φανταζόμεθα.

Ἐν τινι ἀξιολόγῳ γαλλικῷ συγγράμματι «βιβλίον τῶν Ἀγρῶν» καλουμένῳ, εὐρόντες τινὰ περὶ πολλῶν ζῶων, τῶν ὁποίων οἱ πλείστοι, ἀγνοοῦντες τὰς ἐκδουλεύσεις τὰς ὁποίας μᾶς παρέχουσι, ἀντὶ νὰ ἐποφελῶνται ἐξ αὐτῶν, αὐτοὶ ἀδίκως καὶ πρὸς ζημίαν τὰ καταστρέφουσι, καὶ χρέος ἡμῶν θεωροῦντες νὰ ὑποδείξωμεν τὴν τοιαύτην ἀπάτην, μεταφράσαντες παραθέτομεν τὰ ἐξῆς ὀλίγα ὡς πρὸς τὸ παρὸν, ἐπιφυλακτόμενοι νὰ μεταφέρωμεν καὶ ἄλλα ἀκολούθως. Ἐπειδὴ δὲ τὰ ζῶα ταῦτα κυρίως εἰς δύο ἀνάγονται διαιρέσεις, μαστοφόρα καὶ πτηνὰ, καὶ ἡμεῖς δύο θέλομεν ἀπαρτίσει κεφάλαια, ἀρχίζοντες ἀπὸ τὰ μαστοφόρα, μετὰ τῶν ὁποίων ἀρχακαταριθμοῦνται καὶ αἱ νυκτερίδες, αἱ

ὁποῖαι, καίτοι πετῶσιν, οὐδὲν κοινὸν ἔχουσι πρὸς τὰ ζῶα τὰ πτερωτά.

Α'. ΜΑΣΤΟΦΟΡΑ. (1)

Ἐκ τῶν μαστοφόρων ζῶων πᾶ μᾶλλον ὠφέλιμα, τὰ μόνα τὰ ὁποῖα ἔπρεπε νὰ περιποιώμεθα ὑπὲρ πάντα τ' ἄλλα ὠφέλιμα ζῶα, εἶναι αἱ νυκτερίδες καὶ αἱ μυγαλαί, ζῶα ἐντομοφάγα, τὰ ὁποῖα καταδιώκονται καὶ ἀλόγως ἐξολοθρεύονται ὑπὸ τῶν μὴ γινωσκόντων ὁποίας μᾶς παρέχουσι καθ' ἑκάστην ἐκδουλεύσεις.

Αἱ νυκτερίδες, περὶ τῶν ὁποίων πολλὰ ἀνυπόστατα κατὰ τόπους λέγονται, τρέφονται κυρίως ἀπὸ ἔντομα ἐνοχλητικὰ, οἷον μηλολόνας, κώνωπας, σκνίπας καὶ τὰ τοιαῦτα, τὰ ὁποῖα, νερόμενα ἐν τῷ σκότει τῆς νυκτός, διαφεύγουσι τὰ ἐντομοφάγα πτηνὰ τῆς ἡμέρας. Αἱ νυκτερίδες εἶναι χελιδόνες νυκτεριναί. Ζῶσαι ὑπὸ τὴν αὐτὴν μεθ' ἡμῶν στέγην πρέπει νὰ ἀπολαμβάνωσι τῆς αὐτῆς ὡς ἐκεῖναι προστασίας καθότι διαρκούντος τοῦ ὕπνου ἡμῶν, αὐταὶ ἀγρυπνοῦσι περὶ τὰς ἡμετέρας κατοικίας. Ἄν δὲ προσβάλωσι τὰ ἀνεπτυγμένα ἔντομα καὶ οὐχὶ τὰς νύμφας αὐτῶν, πάλιν ἢ καταστροφὴ τὴν ὁποίαν εἰς αὐτὰ προξενούσιν εἶναι μεγίστη, καθότι τὰ ἔντομα ἐκεῖνα ἔμελλον νὰ γεννησῶσι μυριάδας μικρῶν ὠδῶν ἐπὶ τῶν ὠφελίμων φυτῶν μας. Ἀδίκως λοιπὸν τὰ ὠφέλιμα ταῦτα ζῶα φονεύονται· θὰ ἦτο δὲ εὐχῆς ἔργον ἂν τὰ παιδία, τὰ ὁποῖα ὡς ἐπὶ τὸ πλείστον τὰς καταδιώκουσιν, ἐκωλύοντο ἀπὸ τοῦ νὰ τὰς καταστρέφωσι. Προσθετέον προσέτι ὅτι αἱ νυκτερίδες, μετὰ τοὺς πιθήκους, εἶναι τὰ μόνα ζῶα, τὰ ὁποῖα μετέχουσι τοῦ ὑψηλοῦ ἀνθρωπίνου διοργανισμοῦ. Ἐνὶ λόγῳ αἱ κατὰ τῶν νυκτερίδων προλήψεις καὶ ὁ κατ' αὐτῶν πόλεμος εἶναι ἀδικοί.

Μετὰ τὰς νυκτερίδας ἐρχόμεθα εἰς τὰς μυγαλάς. Αἱ μυγαλαί εἶναι ἐπίσης ζῶα ὠφέλιμα ὡς καθαρίζοντα τοὺς ἡμετέρους κήπους, τὰς δένδροστοιχίας, καὶ τὰ πέριξ τῶν οἰκιῶν μας ἀφ' ὅσων νύμφας καὶ ὄσους κοχλίας (σαλιάγγους) δυνηθῶσι νὰ εὐρωσιν· εὐρίσκουσι δὲ πλείστα ὄσα τοιαῦτα ἔνεκα τῆς σμικρότητος τοῦ σώματος αὐτῶν,

1) Μαστοφόρα, ὡς γνωστὸν, λέγονται ὄσα ζῶα φέρου-

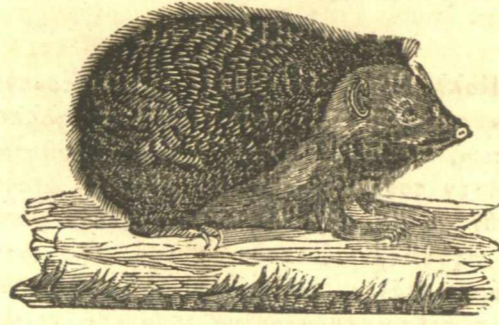
Μυγαλή.

τὸ ὁποῖον ταῖς ἐπιτρέπει νὰ εἰσχωρῶσιν εἰς πᾶσαν ὀπὴν καὶ εἰς πᾶν χάσμα τοῖχου, καὶ πρὸ πάντων ἕνεκα τῆς λεπτοτάτης αὐτῶν ἀκοῆς καὶ ἐπίσης λεπτοτάτης ὀσφρήσεως. Αὗται προφυλάττουσι λοιπὸν καὶ τοὺς καρπούς τῶν δένδρων μας ἀπὸ πολλὰ εἶδη ἐντόμων, πλὴν δυστυχῶς ἕνεκα τῆς πολλῆς αὐτῶν πρὸς τοὺς μεῖς (ποντικούς) ὁμοιότητος πολὺ καταδιώκονται καὶ ἐξολοθρεύονται. Ἄν τις ὅμως ὀλίγον προσέξῃ εἶναι εὐκόλον νὰ τὰς διακρίνῃ καὶ ἀναγνωρίσῃ ἐκ τῆς μακρᾶς αὐτῶν καὶ ὀξείας (σουβλερᾶς) μύτης, (ὡς ἡ ἀνωτέρω αὐτῆς εἰκονογραφία δεικνύει). Αἱ μυγαλαὶ δὲν τρώγουσι μῆτε καρπούς μῆτε σπόρους μῆτε ρίζας. Τὸ μόνον διὰ τὸ ὁποῖον δύναται τις νὰ τὰς ἐλέγξῃ εἶναι ὅτι τρώγουσι τοὺς μικροὺς βατράχους, οἱ ὅποιοι καὶ αὐτοὶ εἶναι πολὺ ὠφέλιμοι. Εἰς τοὺς ἀρχαίους χρόνους τῶν μυγαλῶν τὸ δαγχασμα ἔθεωρεῖτο θανατηφόρον εἰς τὰ ζῶα, ἀλλὰ τοῦτο εἶναι ἀνυπόστατον ἐκτὸς τούτου τὰ μικρὰ ταῦτα καὶ ὠραία ζῶα οὐδέποτε δαγκάνουσιν, ἐκτὸς ἐὰν λάβῃ τις αὐτὰ εἰς τὰς χεῖρας.

Ἐκ τῶν ζῶων τὰ ὁποῖα δὲν πρέπει νὰ συλλαμβάνωνται μῆτε νὰ θανατώνωνται εἶναι καὶ ὁ ἀκανθόχοιρος, ὅστις εἶναι κατὰ πάντα ὠφέλιμον ζῶον· πλὴν καὶ τοῦτο δυστυχῶς ὅπου εὐρεθῇ συλλαμβάνεται ὑπὸ τῶν ἀγνοούντων τὰς ὁποίας μᾶς παρέχει ἀνεκτιμήτους ὑπηρεσίας.

Προσθέτοντες τινὰ περὶ τοῦ ἀσπάλακος (τυφλοποντικῶ) τελειώνομεν τὰ περὶ τῶν ἐντομοφάγων μαστοφόρων. Πολλάκις συνεζητήθη ἂν οἱ ἀσπάλακες ἦναι ὠφέλιμοι.

σιν μαστοῦς (ἔχουσι βυζία). Ταῦτα δὲν γεννῶσιν ὡς τὰ πτηνὰ οἱ ἴχθεις καὶ τὰ ἐντομα, ἀλλὰ τέκνα δι' ὅ λέγονται καὶ ζωοτόκα.

Ἀκανθόχοιρος.

Τοῦτο ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὰς περιστάσεις. Οἱ ἀσπάλακες εἶναι ζῶα ἐντομοφάγα καὶ σκωληκοφάγα. Ἐπειδὴ δὲ εἶναι ἀδδηφάγοι κατατρώγουσι μέγαν ἀριθμὸν καμβῶν, ἰδίως τῶν λευκῶν (αἵτινες εἶναι αἱ νύμφαι τῶν μηλολονθῶν) καὶ ὅσους εὖρωσι γρυλλοασπάλακας (courtiliers), φυτὰ ὅμως δὲν τρώγουσι. Προσέτι ἡ πείρα ἀπέδειξεν ὅτι ὅπου οἱ ἀσπάλακες ἐξωλοθρεύθησαν ἐκεῖ αἱ ρίζαι τῶν φυτῶν πάσχουσι πολὺ ἀπὸ τὰς νύμφας τῶν μηλολονθῶν καὶ ἄλλων κολεοπτέρων φυτοφάγων. Ὡστε εἶναι φανερώτατον ὅτι ὑπὸ ταύτην τὴν ἐποψίν οἱ ἀσπάλακες εἶναι ὠφελιμώτατοι. Ἄλλ' ἐχομέν τινὰ κατ' αὐτῶν. Ἐπειδὴ τὰ ζῶα ταῦτα ζῶσιν ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ὑπὸ τὴν γῆν καὶ σκάπτουσιν ὑπογείους διαβάσεις, ἀνατρέπουσι πολλάκις τὰς ρίζας τῶν φυτῶν ἢ καὶ διασχίζουσιν αὐτὰς ὅπως ἀνοίξωσι δίοδον ἐκτὸς τούτου καὶ τὰ ὑψώματα τὰ ὁποῖα σηκώνουσιν εἰς τὸ ἔδαφος βλάπτουσι τὰ σπαρτά. Τοιαῦτα τὰ κατὰ τῶν ἀσπαλάκων. Ἢδὲ λαμβάνοντες ὑπ' ὄψιν τὰ ὑπὲρ καὶ τὰ κατὰ, φθάνομεν εἰς τὸ συμπέρασμα ὅτι ὅταν οἱ ἀσπάλακες κατοικῶσι γῆν κατ' ἔτος σπειρομένην ἢ κῆπον λαχανικῶν ὁ κατ' αὐτῶν πόλεμος ἴσως δὲν φαίνεται ἄλογος· ὅταν ὅμως εὐρίσκωνται εἰς πεδιάδας καὶ μέρη δενδρόφυτα πρέπει νὰ προστατεύωνται, διότι ἐκτὸς τοῦ ὅτι κατατρώγουσι τὰ ἐντομα καὶ αἱ διαβάσεις τὰς ὁποίας εἰς μικρὸν βάθος ὑπὸ τὸ ἔδαφος ἀνοίγουσιν εἶναι εἰδός τι διοχετεύσεως ὠφελιμωτάτης διὰ τὰ δένδρα.

ΟΝΕΙΡΟΝ ΑΕΙΟΣΗΜΕΙΩΤΟΝ.

Δ'.

Ξενοδόχος τις τῆς Πορτλαίης, ἐννέα ἢ δέκα μίλια ἀπεχούσης τῆς Βατερφόρδης, Ἄδαμ Ρόγερους ὀνομαζόμενος, ὠνειρεύθη

νύκτα τινὰ, ὅτι εὐρεθῆς εἰς γλοερὰν τινὰ θέσιν τῶν πλησιοχώρων ὁρέων ἔβλεπε δύο ἀνθρώπους, ὁ εἰς τῶν ὁποίων ἦτο μικρόσωμος καὶ ἰσχνός, ὁ δὲ ἕτερος μεγαλόσωμος καὶ ῥωμαλαῖος, καὶ ὅτι ὁ εἰς ἐξ αὐτῶν ἐδολοφόνησε τὸν ἕτερον, ὡς ἐκ τοῦ ὁποίου ἐξύπνησεν ἐν μεγάλῃ ἀγωνίᾳ. Τὰ καθέκαστα τοῦ ὄνειρου ἦσαν τόσον καθαρὰ, καὶ τόσον ἐπιβλητικὰ, ὥστε ἡ ἐξ αὐτῶν ἐντύπωσις τῷ ἔγεινε μεγάλη. Τὴν ἐπομένην πρωίαν λοιπὸν διηγήθη τὸ ὄνειρόν του εἰς τὴν σύζυγόν του καὶ εἰς διαφόρους ἄλλους ἀνθρώπους, εἰς τῶν ὁποίων ἦτον καὶ ὁ Κύριος Βρούνος, ὁ Ῥωμανοκαθολικὸς ἱερεὺς τῆς ἐνορίας. Τὴν ἐπιούσαν ἡ ἑλευσις δύο ξένων, εἰσελθόντων εἰς τὸ ξενοδοχεῖόν του, περὶ τὴν ἐνδεκάτην ὥραν τῆς πρωίας τῷ ἐπροξένησε πολλὴν ἐκπλήξιν. Ἀμέσως εἰσελθὼν εἰς ἐνδότερόν τι δωμάτιον, παρεκάλεσε τὴν σύζυγόν του νὰ λάβῃ ἰδιαιτέρως σημειώσιν περὶ τῶν ἀνθρώπων, διότι ἦσαν ἀκριβῶς ἐκεῖνοι τοὺς ὁποίους εἶχεν ἰδεῖ καθ' ὕπνον. Ἄφου οἱ ξένοι ἔφαγον ὀλίγον καὶ ἠτοιμάζοντο νὰ ἀναχωρήσωσιν, ὁ Ρόγερους πολὺ παρεκίνησε τὸν μικρόσωμον ἀνθρώπον, Χίκην καλούμενον, νὰ μὴ ἀναχωρήσῃ, βεβαιῶν αὐτὸν ὅτι ἂν ἔμενε, τὴν ἀκόλουθον πρωίαν ἤθελε τὸν συνωδεύσει ὁ ἴδιος εἰς Καρίκην, ὅπου καὶ ἐσκόπευε νὰ ὑπάγῃ. Ἐν τούτοις ἡ ἀνθρώπιος τοῦ Ρόγερους πρόνοια εἰς οὐδὲν ὠφέλησε, διότι ὁ ἕτερος τῶν ξένων, Κολφίλδος καλούμενος, παρεκίνησε τὸν Χίκην, νὰ ἐξακολουθήσωσιν ὁμοῦ τὴν ὁδοιπορίαν των. Μετὰ μίαν ὥραν ἀνεχώρησαν καὶ ἐπορεύοντο διὰ μονήρους τινος μέρους τοῦ ὄρους, ἀκριβῶς πλησίον τῆς θέσεως τὴν ὁποίαν ὁ Ρόγερους εἶδε καθ' ὕπνον. Ὁ Κολφίλδος ἐπιτυχῶν τῆς καραδοκουμένης εὐκαιρίας, ἐδολοφόνησε τὸν σύντροφόν του. Ἀκολούθως ἠρέυνησε τὰ θηλάκια τοῦ Χίκη, ἀφῆρεσεν ὅλα τὰ χρήματα καὶ μέρος τῶν ἐνδυμάτων του, καὶ ἐξηκολούθησε τὸν δρόμον του. Ὀλίγον μετὰ ταῦτα τὸ πτώμα ἀνεκαλύφθη θερμὸν ὑπὸ ἐργατῶν τινων πορευομένων εἰς τὸ ἔργον των. Ἀμέσως ἔγειναν ἐρευνᾶν, καὶ ὁ Κολφίλδος συνελήφθη εἰς Βατερφόρδην τὴν ἀκόλουθον ἡμέραν. Κατὰ τὰς ἀνακρίσεις ἀπεδείχθη ὅτι ἦτον ἐνοχος. Ἐν τούτοις ὅταν ὁ Ρόγερους λεπτομερῶς περιέγραφε τὰ φορέματα καὶ τὰ χαρακτηριστικά του, ὁ κατηγορούμενος ἀντέταξεν ὑπόβλως τὸ ζήτημα « ἐὰν

δὲν ἦτο πολὺ ἔκτακτον πρᾶγμα, ἀνθρώπος ὅστις ἐκράτει ξενοδοχεῖον, νὰ δύναται νὰ λαμβάνῃ τόσον λεπτομερεῖς σημειώσεις περὶ τῶν ἐνδυμάτων ξένου τινος, τυχαίως εἰσελθόντος ἐκεῖ.» Ὁ Ρόγερους πρὸς ἀπάντησιν τοῦ ζητήματος τούτου εἶπεν ὅτι εἶχε πολλοὺς ἰδιαιτέρους λόγους, ἀλλ' ὅτι ἠσχύνητο νὰ τοὺς φανερώσῃ. Ὁ κατηγορούμενος ἐπέμενε διακηρύττων ὅτι πρέπει νὰ τοὺς εἴπῃ, καὶ τὸ δικαστήριον συγκατένευσε. Τότε ὁ Ρόγερους διηγήθη κατὰ λεπτῶς τὸ ὄνειρόν του, ἐπεκαλέσθη τὴν μαρτυρίαν τοῦ πατρὸς Βρούνου, εὐρισκομένου τότε ἐν τῷ δικαστηρίῳ, καὶ ἐπρόσθεσεν ὅτι ἡ σύζυγός του αὐστηρῶς τὸν ἐπέπληξε, διότι ἀφῆκε τὸν Χίκην νὰ φύγῃ ἀπὸ τὸ ξενοδοχεῖον, ἐνῶ ἐγνώριζεν ὅτι διὰ τοῦ συντόμου μονοπατίου τοῦ φέροντος πρὸς τὴν Καρίκην θὰ ἐπέρνων ἀκριβῶς ἀπὸ τῆς θέσεως τοῦ ὄρους τὴν ὁποίαν εἶδεν εἰς τὸν ὕπνον του. Ἐπὶ τέλος ὁ κατηγορούμενος ἀπεδείχθη ἐνοχος, κατεδικάσθη, καὶ ἀπεκεφαλίσθη, ἀφου προηγουμένως ὠμολόγησε τὴν ἐνοχὴν του.

Η ΤΟΥΚΤΟΥ ΚΑΙ Ο ΠΟΓΓΗΣ. (1)

ΙΝΔΙΚΟΣ ΜΥΘΟΣ.

Ἐν παλαιᾷ τινι καὶ ἠρειπωμένη παγὼδα 2) τῆς ἀρχαίας πόλεως Παγὰν ἔζη τουκτοῦ τις. Ἡ ἡλικία τῆς ἦτο πολὺ προβητικῆ· κατώκει δὲ ἐκεῖ ἀπὸ πολλῶν, ἀπὸ πλείστων ἤδη ἐτῶν, ἀφ' ὅτου καὶ ὁ ἐπὶ τοῦ ἀγάλματος τοῦ Βούδα Γωδαμᾶ χρυσός ἦτο ἐτι λαμπρός καὶ νέος, καὶ προσκυνηταὶ ἔφερον ἄνθη καὶ καθημερινὰς προσφορὰς εἰς τὸν βωμὸν τοῦ ἀγάλματος. Ζήσασα δὲ εἶδε τὸ κτίριον ἐρειπούμενον, ἀμελούμενον, ἐγκαταλειπούμενον, καὶ τὸ ἄλλοτε προσκυνούμενον εἰδῶλον ἀφινόμενον εἰς νυκτερίδας καὶ γλαύκας, αἵτινες ἐφώλευσαν ὑπὲρ τὴν κεφαλὴν του. Σπανίως, σπανιώτατα, ἔβλεπε πλέον τινὰ ἐρχόμενον εἰς τὸν ναὸν καὶ πίπτοντα ἐνώπιον τοῦ

(1) Ἡ τουκτοῦ εἶναι εἰδός τι μεγάλης σκύρας, τὴν ὁποίαν σέβονται οἱ Βουρμαῖοι ἐν Ἰνδικῇ ἢ φωνὴ τῆς εἶναι ἀρετὰ ἐκρινῆς· καὶ ἀκούεται ἀπὸ ἀρκετὸν διάστημα. Πογγῆ δὲ εἶναι οἱ Βουρμαῖοι μοναχοί, οἱ ὅποιοι φοροῦσι κίτρινον τι φόρεμα, ζυρίζουσι τὰ κεφάλια· καὶ ζῶσι ζητοῦντες ἀπὸ θύρας εἰς θύραν ἐλεημοσύνην. (2) Εἰδωλοατρικὸς τῶν Ἰνδῶν ναός.

ειδώλου, με την κεφαλήν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἢ ὑφ' οὐντα τὰς χεῖρας Ἡ γραῖα τουκτοῦ λοιπὸν μόνη ἀπελάμβανε τῆς μοναξίας καὶ ἡσυχίας, τὴν ὁποίαν καὶ μόνη πάλιν διατάραιτε διὰ τῆς μονοτόνου φωνῆς τῆς «τουκτοῦ, τουκτοῦ.» Ἡ ὑχριστεῖτο πολὺ ἀκούουσα τὴν ἰδίαν φωνὴν τῆς ἐπαναλαμβανομένην ὑπὸ τῆς ἡχοῦς, ἣν πάλιν ἡ ἰδία ἐπανελάμβανε. Πλὴν ἡμέραν τινα, ἐν ᾗ ἐκοιμάτο ἐπὶ τῆς μεγάλης καὶ ἐκτεταμένης χειρὸς τοῦ Βούδα, χαμηλὴ τις ψαλμωδία εἰς γλῶσσαν ἀγνωστον τὴν ἐξύπνισεν. Ἀνοίξασα τοὺς μεγάλους κρυσταλλώδεις ὀφθαλμούς της, ὅπως ἴδῃ τὸ αἴτιον τῆς ἀσυνήθους παραγωγῆς, εἶδε κιτρινοφόρον τινα, καὶ ἐξυρισμένην τὴν κεφαλὴν ἔχοντα Πογγῆν, ἢ Βουρμαῖον μοναχόν, ὅστις, ἔχων τὰς χεῖρας ὑψηλὰ, ἐπανελάμβανε εἰς τὴν γλῶσσαν τῶν Παλι φράσεις τόσον ταχέως ὅσον ἠδύνατο νὰ τὰς προφέρῃ, καὶ ἐκ διαλειμμάτων ἤγγιζε μετὰ τὴν κεφαλήν του τὸ ἐδάφος.

«Αἰ, σὺ, Πογγῆ» ἐφώνησεν ἡ τουκτοῦ, ἣτις θεώρει ἐκυτὴν κυρίαν τῆς παγόδας ἐκείνης ἐπὶ τέλους. «Αἰ, σὺ Πογγῆ· εἶθε νὰ διαραγῇ εἰς ἐπτὰ ἢ κεφαλὴ σου! Τί ἦλθες νὰ φλυαρῆς ἐδῶ τὴν ὥραν καθ' ἣν ἀναπαύομαι, κοιμωμένη τὸν τοῦ ἀπογεύματος ὕπνον;»

Ὁ μοναχὸς ἀνετινάχθη, καὶ θέσας τὸ κομβολόγιόν του μεταξὺ τῶν δακτύλων «Ἀνέτσα, Ντοῦχα, Ἀνάττα!» (1) ἀνεφώνησε «τί τέρας εἶσαι;»

«Δὲν εἶμαι τέρας, εἶμαι τουκτοῦ· καὶ ἐπιθυμῶ νὰ μάθω τίς εἶσαι σὺ, ὅστις ὡς φυτακὸς φλυαρεῖς, διατάραιττον τὴν ἡσυχίαν τουκτοῦς σεδασμίας κατὰ τοιαύτην ὥραν.»

«Κράτει τὴν γλῶσσάν σου, σαῦρα ἀναίδης,» ἀπήντησεν ἐν ἀγανακτήσει ὁ μοναχὸς, «ἀπαγγέλλω τὰς προσευχάς μου.»

«Ἀπαγγέλλεις τὰς προσευχάς σου;» ἐπανέλαβεν ἡ τουκτοῦ, «Ἄν δὲν σφάλλω, σὺ εἶσαι Βουρμαῖος, πλὴν διατὶ δὲν σὲ ἀκούω νὰ ὀμιλῆς τὴν γλῶσσάν σου; Τί γλῶσσαν φυττακίζεις;»

«Παλι, Παλι, τὸ ἱερόν Παλι, πλάσμα

(1) Αἱ τρεῖς αὗται Παλικάι λέξεις εἶναι ἀπόφθεγμα εὐχρηστοτάτων τῶν Βουρμαίων. Τὸ ἀνέτσα σημαίνει «ὀλιγοχρονοδότης» τὸ Ντοῦχα «κόπος» τὸ ἀνάττα, «ἐπίτη, παρακώφισμα».

ἀκάθαρτον. Δὲν εἰξεύρεις τὰς Πατανάς; (1)» ὁ Πογγῆς ἠρώτησεν.

Ἡ Τουκτοῦ, ἥδη ἐντελῶς ἐξυπνήσασα, ἐπορεύθη πρὸς τὴν φίλην τῆς τὴν νυκτερίδα, ἣτις ἐκρέματο ὑπὲρ τὴν κεφαλήν τοῦ Βούδα, καὶ ἐκείθεν μετὰ μεγάλης φωνῆς ἐκραξεν. «Ὅχι, αἰδέσιμε Πογγῆ, δὲν εἰξεύρω τὰς Πατανάς ὅλας. Ἄν θέλῃς δύνασαι νὰ μοῦ τὰς μάθῃς, καὶ νὰ μοῦ φέρῃς ἀκόμη καὶ μίαν κορωνέτταν.»

«Θουράνα, οὐράνα, μουράνα, κέιν ὦ!» ἤρχισε νὰ λέγῃ ὁ Πογγῆς προσκαλῶν καὶ τὴν Τουκτοῦν νὰ τὰ ἐπαναλάβῃ.

«Θουράνα, οὐράνα, μουράνα, κέιν ὦ! ὑπάγω νὰ φάγω ὀλίγον, ὦ!» εἶπεν ἡ τουκτοῦ, σύουσα τὰ γεροντικά της πλευρὰ καὶ γελῶσα. «Πλὴν τί σημαίνει τοῦτο, κύριε Πογγῆ;»

«Σημαίνει... σημαίνει... ὦ! ἀλλὰ δὲν εἰξεύρω, δὲν εἰξεύρω, εἶναι Παλικὴ προσευχή.»

«Εἶναι ἀληθές; καὶ δὲν εἰξεύρεις τί σημαίνει, κεφαλὴ ξυρισμένη; Μὰ τὸν Βούδαν εἶσαι πολὺ ἐξυπνος. Ἀλλὰ τότε θὰ ἦτο πολὺ καλλίτερον νὰ ἐφώναζες καθ' ἣν σου τὴν ζωὴν «τούκου, τούκου» παρὰ νὰ ἐπαναλαμβάνῃς λέξεις τῶν ὁποίων ἀγνοεῖς τὸ νόημα, φλυαρῶν ὡς παπαγάλος. Τί δύναται νὰ σὲ ὠφελήσῃ τοῦτο καλόγερε; ἐξελθε, ἐξελθε, καὶ ἂν δὲν ἦσαι ἠλίθιος, σήμερον μανθάνεις περισσότερον ἐκ μιᾶς πτωχῆς γραίας τουκτοῦς ἢ ὅσα ὁ Θεοθάνας (2) αὐτὸς ἠδύνατο νὰ σὲ διδάξῃ. Πλὴν ὁ παλαιὸς οὗτος ξύλινος Γωδαμάς,» προσέθηκεν ἀπευθυνομένη εἰς τὴν φίλην τῆς νυκτερίδα, «καταλαμβάνει τὰ Παλι ὅσον καὶ τὰ Βουρμαϊκά. Οἱμοι, οἱμοι, πόσοι τρελλοὶ ὑπάρχουσιν εἰς τὸν κόσμον τοῦτον! Τουκτοῦ, τουκτοῦ! ἀς πέσω καὶ πάλιν νὰ κοιμηθῶ.» Καὶ ταῦτα εἰπούσα, ἀνέπαυσε τὴν σοφὴν κεφαλήν της, ὁ δὲ Πογγῆς ἐπῆρε τὰ βρεγμένα του καὶ ἐξῆλθεν, ἀμφιβάλλων ἂν ἤκουσέ ποτε διδαχὴν καλλιτέραν ἀπὸ τὸ στόμα κανενὸς ἐκ τῶν κιτρινοφόρων συναδέλφων του παρὰ τὴν τῆς τουκτοῦς.

(1) Ἡ λέξις πατανάς ἀντιστοιχεῖ μετὰ τὴν ἐνταύθου λεγομένην λέξιν «πριέ ραιε» ἔτε πατρεμά (προσευχαι).

(2) Θεοθάνας λέγεται ὁ ἀνάστατος ἀρχηγὸς τῶν Πογγῆ.